

EUROPA NOSTRA

Kentlerde Ahşap Mimarisi Hakkında Riga Bildirgesi

Çeviri: Zeynep Çiğdem Uysal

Bu bildirme, 7 Eylül 2001'de Letonya'nın Riga kentinde düzenlediği forum etkinliği sonucunda kabul edilmiştir. Bildirme, özellikle Kuzey Avrupa'da yoğun olarak görülen ahşap mimarisi ve ahşap yapılardan oluşan kasaba ve kentlerin Avrupa Kültür Mirası'nın önemli parçalarından birini oluşturduğunu belirterek, bu önemli mirasın korunması ve geliştirilmesi için öneriler sunmaktadır.

Bildirgenin orijinaline ulaşmak için:

www.mo.org.tr/UIKDocs/europanostrariga2001.pdf

Avrupa genelinde yapı ve doğal mirasın korunması konusunda çalışan 200'den fazla sivil toplum kuruluşunu bir araya getiren Avrupa Kültürel Miras Kuruluşları Federasyonu Europa Nostra, 7 Eylül 2001 Cuma günü, Letonya'nın Riga kentinde Letonya-Nostra ile birlikte bir forum etkinliği düzenledi. Forumun amacı, kentlerde ahşap mimarisinin karşılaştığı sorunlar ve fırsatları ele alıp değerlendirmektir. Forumun sonucunda, Europa Nostra'dan kamuoyunun dikkatini bu sorunlara çekmesi ve böylelikle tüm ilgili makamların, uluslararası ve ulusal örgütlerin konuyla ilgili politikaları üzerinde etkili olması talep edildi.

Ahşap mimarisi ve ahşap kentler, Kuzey Avrupa'nın Dünya Kültür Mirası'na en önemli katkılarından biridir. Bu mimarlık, sivil topluma yaşam kalitesi, tarih duygusu ve ait olma hissi sunar. Ahşap mimarlığı, mimarlık ve şehir planlamanın ortak ideallerine ve yaşadığımız her yerde yapı ve çevre anlayışına katkısı açısından Avrupa ulusları için ortak bir ilgi alanı oluşturur.

Riga Forumu katılımcıları, yüzyıllardır ahşap kentlerin karakterini şekillendiren değişim gerçeğini kabul etmekle birlikte, birçok Orta ve Doğu Avrupa ülkesindeki dinamik, ekonomik ve sosyal gelişmelerin, bu kentlerdeki ahşap mimari dokunun sorumsuzca zarar görmesini haklı çıkarmayacağı konusunda görüş birliğine vardılar.

Ahşap yerleşimleri ve konutları modernleştirme ihtiyacına dikkat çekerek, bu çok çekici ve karakteristik mimariyi korumanın önemini vurguladılar ve ahşap mimarisinin doğal ve sürdürülebilir olduğunu ve giderek standartlaşan dünyada kimlikli bir çevre yaratmak için yaşamsal bir önem taşıdığının altını çizdiler.

Ulusal zanaatçılık geleneğini sürdürmenin önemini vurgulayarak, yerel yönetimlere, uluslararası finans ve teknik uzmanlık kaynakları konusundaki ilgili politikaların da desteğiyle, bu konuda önderlik yapmaları için çağrı yaptılar.

Ayrıca, kullanıcılardan görüş almanın önemine değinerek, koruma ve kültürel miras konularında çalışan toplulukların hem koruma konusunda bir baskı unsuru oluşturulmasında, hem de ahşap mimarlık mirasının korunmasının sosyal ve ekonomik faydaları hakkındaki genel eğitim ve bilinç düzeyinin artırılmasındaki rolüne değindiler.

Europa Nostra Riga Forumu katılımcıları:

1. Avrupa vatandaşlarını,

- Yaşam kalitelerinin bir parçası olarak kentlerdeki ahşap mimarlığının değeri hakkında yerel toplulukları bilinçlendirmek;
- Ahşap yapıların korunması ve iyileştirilmesine yönelik belirli önlemlerin tanımlanması, benimsenmesi, uygulanması ve bu konuda politika ve karar organlarına baskı yapmak;

amaçlarına yönelik olarak, uygun olan her tür sivil eylemde bulunmak ve sivil toplum örgütüyle işbirliği yapmak konusunda teşvik eder.

2. Zanaatkarların eğitimi için düzenlenen programları ve ahşap ve ahşap iskeletli yapılardan oluşan kasaba ve kentler arasında bir ağ kurulmasını destekler.

3. Tüm yerel yönetimlere, tarihi kentlerin çekiciliğini artıran ahşap mimarinin tüm özelliklerine karşı saygılı olma gerekliliğini hatırlatırlar ve bu yönetimlerden ahşap mimariyi koruyacak daha iyi düzenlenmiş planlar üretmelerini talep eder.

4. Avrupa Konseyi'nin Bakanlar Kurulu'nu, Üye Ülkeleri, Avrupa Mimari Mirasının Korunması hakkındaki 1985 Granada Sözleşmesi'nin ilkelerine uymaları konusunda ve eşgüdüksüz planlamanın ahşap mimarlık için barındırdığı potansiyel tehdidin daha fazla farkında olmaları konusunda uyarmaya çağırır.

5. Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan Kentsel Çevre Hakkında Yeşil Belge'nin uygulanmasına yönelik politika ve yasal önlemlerin detaylandırılmasını Avrupa Birliği kurumlarından talep eder. Yeşil Belge, bu konulara şöyle değinmektedir: "Avrupa kentlerinin korunmuş durumdaki tarihi merkezleri, kentin geçmiş kültürü ve tarihi ile önemli bir bağı temsil eder. Küresel mimari stillerin ve yapım teknolojilerinin giderek egemen olduğu bir dünyada tarihi merkezler, kentleri birbirinden farklı kılan özel bir yer hissi sunarlar."